

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.
(Priloga Vrtnu.)

Štev. 2.

Ljubljana, dné 1. februvarija 1897.

V. tečaj.

Še ti tako!

2. Četrta zapoved!

Dorda se vam bo čudno zdelo, mali čitatelji, da kar préej preskočim k četrti zapovedi; bržkone ste poprej pričakovali še kaj družega.

Kaj menite, zakaj sem storil to? Zakaj neki začnem skoro kar v sredi, takoj pri četrti zapovedi? Prvič zato, ker nisem nikomur odgovoren, kje naj začnem; zakaj nikomur nisem obljubil, kaj bom pisal v 2. številki »Angeljčka«. Drugič govorim zato najprej o četrti zapovedi, ker se mi zdi za mladino najimenoitnejša; tukaj je tako rekoč bojišče otroškega življenja, kjer si dobri sinčki in hčerke priborijo najlepše vence detinske slave; tukaj je prelepo polje, kjer si lahko prav zgodaj pride-lujejo obilnih zaslug za nebesa. Glejte, otroci nimate skoro nobene druge dolžnosti na svetu, kakor spolno-vati četrto zapoved. Stariši in učitelji morajo mesto vas misliti, kaj je prav in kaj je napak; stariši in učitelji morajo skrbeti za to, da vam kažejo pravo pot, vam otrokom pa je le naloga, da izpolnujete vse, kakor

vam velijo dobri stariši in vzgojitelji. Pa kako dobro vam je pri stariših, — prav kakor ptičkom pod nebom, o katerih pravi Jezus, da ne sejejo in ne žanjejo ter ne spravljajo v žitnice, pa se jim vendar le tako dobro godi. Tudi vam ni treba skrbeti, češ, kaj boste jedli ali s čim se oblačili. Ljubi stariši vam preskrbijo vsega; samo hvaležni jim morate biti in srčno jih ljubiti — pa je vse poplačano!

Tretjič je pa še neka druga — čisto osebna reč, ki me priganja govoriti in pisati o četrti zapovedi. Glejte, pisatelj teh vrstic je sirota, ki že mnogo let nima očeta ne matere. Pa mu pride večkrat na misel: Oj, ko bi le še jedenkrat prišli moj oče, moja mati z onega sveta, kako bi jih pozdravil s prisrčnim veseljem, kako bi jim hotel postreči in spolniti vsako željo! . . . Ker je pa meni nemogoče, zato pa vam, predragi otroci, ki imate še ljube stariše, prigovarjam tem bolj v živo: Poslušajte jih, ljubite jih, spoštujte jih, delajte jim veselje, dokler jih imate . . .

Vsi dobri otroci so imeli in imajo četrto zapoved posebno v čislih.

O s v. R o z i L i m a n s k i, prvi svetnici v Ameriki, ste gotovo že kaj slišali; če še ne, boste pa pozneje. Sedaj vam omenim le njeno vnemo, s katero je spolnovala četrto zapoved. Njeni stariši niso bili bogati in jim je bilo jako težavno preskrbovati obilno družino. Tudi Roziki je bilo hudo, ko je videla, da so stariši v tolikih skrbéh. Otročja ljubezen ji ne dá pokoja; čeravno še tako slabotna, si vendar na vso moč prizadeva, da bi jim s svojim delom olajšala trpko pomanjkanje. Večkrat dela do polnoči, da bi ne bilo treba starišem in družinici stradati. — Na vrtu si obdela nekoliko gredic, obseje in obsadi z lepimi cvetlicami, katere povija v krasne šopke, da jih dekla nosi na trg prodajat. Kar se izkupi zanje, veselo donaša materi. Neki duhoven jo vprašajo, kaj more pač starišem koristiti s tem cvetličjem, s tako uborno kupčijo. Pa nasmehlja se in pravi: »Korist je v resnici majhna, toda Zveličar zna dobiček pomnožiti.« Če so pa stariši kaj oboleli, je vse drugo popustila ter noč in dan čula pri

postelji, da bi jim mogla precej postreči, karkoli bi po-
želeli.

Čudovito natančna je bila njena pokorščina. Brez materinega dovoljenja niti piti ni hotela, in če mati kdaj ni dovolila, je več dnij žejo trpelo ubogo dete. Vselej je mater poprosila za dovoljenje, predno je vzela iz skrinje to, kar je potrebovala za delo. Mati jo nekoč vpraša, zakaj neki prosi vedno dovoljenja, saj ni skrinja zaklenjena. Roza odgovori: »Delo moje ne donša veliko, pa bi rada mali dobiček pomnožila z zasluženjem pokorščine.«

V dokaz, kako je bila tankovestna v pokorščini, naj omenim le še to-le: Roza se je bila naučila lepe cvetlice všivati. Mati ji nekoč nalašč zapové, naj bi jih naredila narobe. Deklica takoj uboga brez pomisleka. Ko so pa bile svilnate cvetlice izgotovljene, kaže mati navidezno hudo nevoljo in jame kregati Rozo: »To so mi lepe cvetlice, to! Kaj pa si delala? Zdi se mi, da si spala pri delu!« Dobro dete prav pohlevno odgovori: »Meni se je tudi zdelo, da tako ne bode prav, kakor ste mi bili ukazali, pa naredila sem po vaši volji. Če hočete, bom razdrla vezenje, in če vam je všeč, začela bom zopet od kraja.«

Ob času francoske vstaje, ko so tisoče nedolžnih pozaprli in pomorili, vjeli so tudi nekega kupca v Lijonu in ga odpeljali v Pariz. Njegova hči je srčno prosila, naj bi se smela tudi z očetom peljati; a ker ji nikakor niso hoteli dovoliti, tekla je peš poleg voza vso dolgo pot. Za trenutek ga ni zapustila, le opoldne, da je dragemu očetu preskrbela kosilce, ali zvečer, da mu je izprosila kaj odeje. Ko je bil oče v Parizu zaprt, ni mirovala in je toliko in tolikrat prosila in nadlegovala sodnike, da je slednjič ljubemu očetu izprosila prostost. Vsa radostna spremlja sedaj rešenega očeta nazaj v Lijon. Toda vsled prehudega truda in navora zboli že med potom in potem kmalu umrje. Ali se mar ne prikupi vsakemu tak otrok, ki dá življenje za svojega očeta?

Zgodbo o vrlem mladeniču V u k a s o v i č u ste že gotovo slišali, zato vam rajše povem slično dogodbo o nekem pruskem generalu. Ta general (Ziethen) je bil v svoji mladosti strežnik na dvoru pruskega kralja

Friderika I. Da bi mogel podpirati svojo mater, ki je bila uboga vdova, prevzame večkrat za denar mesto svojih tovarišev nočno čuvanje v kraljevi predsobi. Neko noč ni mogel kralj spati in je večkrat pozvončkal služniku, da bi mu prišel kaj brat. Toda zastonj je vse klicanje. Kralj vstane in gre sam v strežnikovo sobo. Tu zagleda našega mladeniča, ki je pri mizi spal nad pričetim pismom. Kralj se tiho približa in bere: »Pre-draga, preljuba mati! Nocoj je že tretja noč, da za denar stražim pri kralju. Skoro ne morem več zmago-vati. Ali veseli me, da sem zopet zaslužil za Vas deset tolarjev, katere Vam tukaj pošljem . . .« Kralj je zelo ginjen in pusti mladeniča še dalje spati, gre v svojo sobo in prinese dva zavitka cekinov ter mu dene v vsak žep jednega in gre zopet v posteljo. Ko se mla-denič zbudi in najde denar v žepih, se mu takoj dozdeva, da mu ga je kralj vtaknil v žepe. Kakor je bil tudi vesel tega daru, ker bode mogel zopet zdatno podpi-rati svojo ljubo mater, vender se je zelo prestrašil, zato, ker ga je bil kralj našel spečega. Precej zjutraj gre in poklekne pred kralja, prosi ga odpuščenja in se zahvali za milostni dar. Kralj pa pohvali njegovo sinov-sko ljubezen in si ga izvoli za častnika, ki se je pozneje povspel do najvišje vojaške časti.

Biser.

Kaj gledaš, deček, in strmiš
V razložbo dragotin bogato?
Li biserov si teh želiš,
Ki to blago krasijo zlato?..

A miren bodi, ne toguj,
Če lasten tak ni biser tebi:
Saj drugi pač, najdražji, čuj,
Sedaj že biser nosiš — v sebi!

Igrá pa solza ti v očeh!...
Morda ti žal srce preveva,
Ker biserov v življenja dneih,
Zlatá, težko imel boš, reva!

Da skrbno bi ga čuval vsaj;
Za ceno ne prodal nobeno,
Srce nedolžno svoje, znaj,
Nad biser vsak vzneseno!

Al. Peterlin.

Na drsališču.

Zimska slika. — Spisal Ivan Dragomir.

Polja in hribe, vrtove in trate, položne strehe in mogočno drevje krije lahna odeja. Vsa narava še sniva pod belim pregrinjalom. V solnčnem svitu odseva snežena odeja, kakor bi bila kristalna in posuta z bliščečimi biseri. Modro nebo je čisto in jasno kot ribje oko. — Vkljub neljubi zimi nas vendar tolika naravna krasota z vso silo vabi iz zaduhle sobe na prosto uživati naravno lepoto in dihati sveži zrak.

Tudi Staničev Mirko je že na vse pretege hitel s svojo domačo nalogo, da bi jo smel prej potegniti iz mesta. Skoro bi trdil, da naloga ni bila brez pogrškov. No, pa pustimo to za danes! Mi vemo samo to, da je Staničev Mirko takoj, ko je izvršil svojo nalogo, pohitel k materi s prošnjo, da bi se smel iti drsat. Dovoljenje je seveda kmalu dobil. Sedaj pa kar pod posteljo po drsalici in hajdi na drsališče!

Tu je bilo že vse živo samih drsalcev in drsalk; pred očmi gledalčevimi kar mrgolijo sem in tja. Tu drsi po svetli gladini jeden naprej, drugi nazaj, tretji drvi počez, in tako gré vse vkrižem. Tam na onem koncu se nekateri lovijo po opolzlem zrcalu; tem se seveda dostikrat pripetí, da trčita dva neusmiljeno skupaj, za kar se pa ne zmenijo veliko. Po sredi drsališča hitita dva v pritličnem ravnotežju, držé se za roko. Lahno kakor puščica drsita v siksak-črtah dalje. Hipoma, kakor bi trenil, se ustavita in obrneta, ledeni prah se jima pokadí izpod drsalic, in zopet letita po drugi strani nazaj, da jima komaj sledímo v daljavi z očmi. Tam na onem koncu drsališča hrupno drvi dalje cela nepretrgana vrsta. Gorjé ti, ako te zajamejo; potegnejo te s sabo! V večjih in manjših gručah vlada popolna zadovoljnost, hrupno veselje in smeh.

Da bi se že skoraj tudi Mirko spustil med nje, hití si že na vso moč privezovati drsalici na noge. Ko je gotov, zdrčí nekaterikrat po drsališču na okrog. Kako vam to gré, kakor bi ga lahna sapica nesla dalje. Res, to vam je drsalec, da malo tacih; za prvega velja med svojimi tovariši. Ni dolgo, in kmalu se vam izgubi izpred

očij v mrgoleči množici. Snide se s svojimi tovariši, in sedaj ni veselja in smeha ne konca ne kraja. Kmalu pozabijo čisto na vse, samo na drsanje ne. Niti ne opazijo, kako se že solnce počasi pomika proti zatonu.

Prej tako bliščeča snežena gladina postaja vsaki trenutek bledejša, temnejša. Solčni žarki le še slabotno obsevajo pokrajino. Predno se poslovijo, poljubijo še jedenkrat ledeno gladino z vso svojo močjo. Toneče solnce zlije tedaj po modrikastem zrcalu vse ono čarobno, nepopisljivo žarenje v vseh mogočih barvah. Zlate, živo bliščeče barve se polagoma zlivajo v bledejšo, temnejšo in naposled v modro. Vse po drsališču se spreminja, vse se blišči, vse mrgoli. Drsalci vsi hité na oni kraj, od koder se dobro vidi, kako se še zadnji krajec bledega solnca potaplja tja za one rujave smreke vrh gore.

Gnječa drsalcev narašča vedno bolj; skoro vsi prihitijo na oni kraj. Tako so zaverovani v krasni prizor, da niti ne opazijo, kako poka ledena skorja pod njihovimi nogami. Kar nekdo zavrigne med njimi, da vse pretrese mraz. Kakor bi trenil, se razkropijo vsaksebi, kamor kdo more. Šele sedaj opazijo, v koliki nevarnosti so bili; vse vkrižem gredó po ledu zevajoče razpoke. Ko se nekoliko pomirijo, poskušajo nekateri hitro zdrsniti čez razpokani led. Toda nihče si ne upa, nihče ni dovolj uren.

»Mirko! Kje pa si? Pridi sem in pokaži svojo spretnost v drsanju!« kličejo nekateri tovariši Mirka.

Ta se je med tem mudil prav na onem koncu drsališča. Tu je imel dovolj prostora, da se je uril v svojih drsalnih umetnostih. Ko čuje svoje ime, prihití tudi on na mesto.

Tovariši ga izpodbujajo, da naj poskusi, češ, med tolikimi drsalci veljati za najboljšega, to tudi ni karsibodi. In potem: kaj se mu more tudi pripetiti? Pobliskovo zdrsne na ono stran in — na varnem je.

Res, Mirko se dá slednjič pregovoriti in se odloči, da poskusi, naj velja, kar hoče. Vse svoje moči zbere, da tem urneje šine čez nevarni kraj. Glej, že je na sredi! Toda — pretresljiv vik — drsalica mu uide v razpoko, Mirko omahne, led se udrè, Mirko je v vodi, borí se z življenjem in smrtjo.

Kolika sreča zanj, da ni voda posebno globoka! Nekdo priskoči z dolgo lestvo in jo položi čez predrtino. Mirko se oprime lestve, in tako pride počasi zopet na suho. Seveda je premočen do kože, da kar kaplja od njega. Da se ne bi prehladil, obleče si hitro suknjo, stopi v zaprt voz in oddrdrá domov.

Po tem dogodku mine tudi druge drsalce prejšnje veselje. Drug za drugim se poizgublajo domov. Drsališče ostane kmalu prazno in tiho. Polagoma izgublja tudi nebo prejšnje žarenje. Po svodu se razlije ona prijetna modra barva, kakoršno vidimo v jasnih zimskih nočeh nad seboj. Tam izza Krimskih vrhov pogleda zaspana luna, ter se zvedavo ozrè po zapuščenem drsališču. V modrikastem, ledenem zrcalu si ogleda svoj blede obraz. Ob enem z luno primigljajo na sinji oblok ljubke zvezdice in se ozró kakor božja očesca na zapuščeno drsališče.

Tam v mestu v gorki postelji je pa med tem objel Mirka sladki spanec, ter ga v ljubkih sanjah zazibal na drugi svet.

Prva črka.

Naša Minka kodrolasa
V šolski klopici sedi,
Ima ploščico in knjigo,
In že piše — črko **1**.

Gori, doli, zdaj okroglo,
Ven — in pika, to se vé,
Če je le pisalo pridno,
Da ne vhaja čez vrsté.

Malo se ročica trese,
Minka, le ne bati se,
Koncem leta, — to bo kmalu,
Čitala boš črke — vse!

Čitala iz knjige bajko
O »Rudeči kapici«
In o »Palčku«, ki je malo
Večji bil, — kot črka **1**.

Fanica Volk.

Angelj varuh.

Koderkoli pot te vodi,
 Angelj varuh je s teboj,
 V vsem, kar ti nebo prisodi,
 Zvest je vedno spremnik tvoj.

Kjer se zlobne izkušnjave
 Sam izogniti ne veš,
 Véde te do steze prave,
 Da brezskrbno dalje greš.

Pota kaže ti kreposti,
 Greha brani te povsod,
 K viru večne te modrosti
 Spremlja nad nebeški svod.

Mir ti v burno sree trosi,
 Ko navali ti grozé,
 In k Bogú v višave nosi
 Tvoje vzdihne in prošnje.

Srečen vsak, kateri verno
 Angelju nebes sledi,
 Z njim bo slavo neizmerno
 Zrl v nebesih večne dni!

Tesno z njim se torej skleni,
 Jedna z njim te vodi pot,
 Ki naj v raj te zaželeni
 Popeljá iz zemskih zmot!

Ciril Vuga.

Brez nadzorstva.

Sčajevčevega Janezka, ki je letos začel hoditi v šolo, in njegovega dve leti mlajšega bratca Tončeta so pa že tako iznevideli vaški otroci, da nista smela blizu, ko so se igrali, lovili ali se drsali na strmem Cestnikovem Bregu. In zakaj? Zato, ker ju niso mati pustili dosti na vas, ampak so ju učili doma lepo moliti in jima vedno odkazali kako delo. Tako je moral Janezek mnogokrat zibati jednoletno Miciko, Tonče pa izbirati črn ‚koroški‘ fižol od belega ‚popalčnika‘, katerega oče niso mogli prehvaliti in naročili materi, naj ga kaj obilno sadé prihodnje leto.

Nekega četrтка — bilo je koncem prosinca, in v trgu so imeli semanji dan — sta se bila tako naveličala svojega dela, da sta jo kar pobrisala na Cestnikov Breg. Bila je to za nju kaj lahka stvar, kajti mati in oče sta bila odšla v semenj, babica pa, kateri so radi starosti že odpovedale oči, še zapazila ni, kdaj sta smuknila skozi vrata. Že od daleč sta začula vrišč in krič na Bregu. In to jima je toli podkurilo korake, da sta bila navzlic visokemu snegu kaj kmalu na mestu, kjer je bila zbrana vsaj polovica vaše dece.

Uprav je privlekel Vitalov Jožko ves zasopel velike, nove smeči¹⁾ na vrh. Sledila mu je cela tolpa sovrstnikov, ki so si hiteli brisati z rokavi junaška čela, kajti ti so bili prvi, ki so si upali na novih Vitalovih sanéh zdrčati po strmi rebri.

»Sedaj naredimo drugače«, dé samozavestno Vitalov, »ti, Blinov, álo, desko sem!« In Blinov Jaka, neločljiv tovariš Jožkov, razdvoji živo kôpo in privleče na dan dolgo desko, ki je deloma bila že zahojena v sneg,

¹⁾ ‚Smečí‘, na Pivki toliko kot ‚saní‘.

deloma služila nežni Mehličevi Uršiki in Jerajevi Katici, da ju ni zeblo toliko v noge, kot da bi stale na samem snegu.

»Le na smeči ž njo!« doní zopet Jožkov glas, »tako nas bo lahko še jedenkrat toliko sedelo gori. Saj so močne naše smeči in trdne so kot kamen in kost.«

In so se začeli kobacati na tako pripravljeni voz. Šest jih je zajahalo desko spredaj, šest zadaj, in na saní same jih je sedlo ob robu na vsako stran po pet — opiraje se s hrbtom drug ob drugega. Jožko si še ogleda ponosno tako obloženi tovor in zabiča temu in onemu, kako naj se drži, da ne izgubi ravnotežja. Nato sede spredaj na konec deske, in oprijemši se z obema rokama ojesa, stegne nogi z dobro nakovanimi kvedri, kolikor more, predse in zakliče: »Sedaj pa le!«

In ni trebalo drugega, nego Blinov Jaka se je krepko uprl v zdrsla tla, in par ostalih bojazljivcev, ki si niso upali peljati se, je potisnilo v hrbet Jerajeve Katicice, ki je sedela na deski zadnja, — in vse vkup je zdrčalo po rebri. In kako je šlo! Tako hitro ne dirja krčmarjev ,pram', pred katerim se skriva vsa družba na vasi, kadar se splaši; tako ne pridrvi ,mašina' na postajo, tudi ko bi bil sam ,kulircug'; tako ne šine hudsonna strela z nebes, naj si bo že vodena ali ognjena. In zraven vik in krik presrečnih sopotnikov! Nekaterim se zvrtil v glavi, — bodisi, da jih je prevzela velika sreča, bodisi, da jim je prevelika naglica preobrnila možgane okoli in okoli — in ti morajo počivati že sredi pota. In pri tem delu niso izbirčni. Jeden je priletel na nos, drugemu je glavica kar izginila v debelem snegu. Dà, Blinov Jaka, ki se je bahal, da obsedí na sanéh kakor vojaški ,dragonar', ne da bi se kaj držal, omahnil je vznak, da se je postavil kar dvakrat na glavo, in šele tretjič se vjel ob zamrzlo krtino pod snegom.

Oba Sajeveva in drugi, kar jih je bilo ostalo na vrhu, so kar zijali začudenja, kako se izteče vožnja. Toda ko je slednjič Jožko obračal svoje smeči daleč v dolini, in so se vozniki vračali samega veselja kričé in norčevaje se iz Jakca, bilo je srce slednjega pridobljeno za novi poskus. Vsak si je želel skoro dobiti kaj

sedeža na blaženih smečéh, katere je bil Jožko že drugič ves potán privlekel na vrh.

In res se takoj prične zasedanje z nova. Zdaj so zlasti oni na vrsti, ki so preje gledali, in nekateri Jožkovi ljubljenci, kakor Blinov Jaka. Tudi Sajevčev Janezek zajaše zadaj desko in prime pred-se Tončeta. A koj ju zapazi Jožko, in meni nič, tebi nič — pahne Janezka vznak in vrže Tončeta v sneg, ki se takoj spustí v glasen jok.

»Vidva se pa že ne bosta vozila na naših smečéh. Vsem drugim je dovoljeno, vama ne!«

Hipoma nastane tišina v trumi, in nihče si ne upa ugovarjati Jožku.

»Tako, vidiš, Sajevčev, boš saj vedel, kdaj si me vprvič zatožil v šoli. O onem pisalu, ki sem ti ga zlomil, bi bil molčal — saj tako ni bilo dosti vredno — in vse bi bilo dobro. In jaz bi ne bil takrat zaprt, veš?«

Janez ni čul vseh besedij, temveč koj prijel za roko Tončeta, ki bi kmalu s svojim jokom vse prevpil, otresel ž njega sneg, in šla sta. Hudo mu je bilo, hudo, in kar kuhalo se je v njem, vendar se je bil koj spomnil ljube mamice, ki so mu tolikrat dejali in zabičevali: »Če te kdo ujezí, ne govôri dalje, in ne stôri ničesar, dokler se ti ne poleže.«

»Nič ne jokaj, Tonče!« tolaži Janezek bratca, kateri je široko zevaje še vedno trobil, da je šlo Janezku kar skozi ušesa. »Še danes se bova vozila, še danes, boš videl. In še na boljših sanéh, nego so Vitalove, se bova vozila.«

Tonče ga hvaležno pogleda, in oba obstaneta. Začul se je glasen hrup — truma porednežev se je znova drvila po sanéh v dolino.

»Idiva, Tonče, domov, idiva! Saj bo skoro poldan. Po kosilu pa jo ubereva nazaj na Breg. In sama se bova drsala, nalašč sama.«

»Saj nimava smečíj«, zajeclja Tonče, ki je še vedno lovil sapo radi obilega joka.

»To je moja skrb, da jih dobíva. Glej, ko sem bil zjutraj po maminem odhodu nekoliko pokukal k sosedovi teti, opazil sem na njih vrtu prav blizu pod kupom nove, lične saní. Kar po-nje pojdeva, brž ko po-

kosiva. Menim, da za malo časa jih sosedovi ne bodo pogrešali. In potem jih zopet varno spraviva na prejšnje mesto.«

Veselo objame Tonče svojega bratca, ko to zasliši. In domov prišedši sta oba tako zamišljena v popoldansko drsanje, da še ne slišita ne, ko ju vpraša babica, kod sta hodila. In babica je tako dobra, da ne vprašuje dalje, marveč, veselo zroč na rudečelična, zdrava vnuka, postavi pred vsakega skledico mlečne kaše, in kosilo se prične.

»Sedaj pa le lepo notri bodita in zibajta Miciko«, reče babica, ko pospravi posodo od južine. »V hlev grem napojit telička, kmalu se vrnem.«

In zagugal je Janezek zibel, in je pocukal Tonček bratca rekoč:

»Ti, ali ne greva? Ti, pojdi no, greva!«

In je Janezek dalje zibal in gledal v jednomer skozi okno proti sosedovim.

»I, tako pojdi no, Janezek. Saj Micika spi. Pojdiva, dokler ni matere iz hleva. Mame še ne bo takoj s semnja, kakor so rekli in . . .«

»In sosedovi naju ne zapazijo, ker so odšli uprav sedaj h kosilu«, oglasi se Janezek, popusti zibel — in hajdi skozi vrata. Tonček komaj kobaca za njim

Varno se splazita za sosedovo hišo, vzdigneta saní in jih neseta čez vrt, da bi se ne poznal sled. Nekako težko delo je bilo to za šibkega Tončeta, a z nenavadno jakostjo je vstrajal do kolovoza ob vrtu. Tu pa kar na tla ž njimi in v dir — sedaj je čas!

V hipu sta na Bregu. Tu si šele upa Janezek ogledati novi voz. Kako so lepo zakrivljeni sprednji roglji — kakor repna peresa onega hudega krčmarjevega petelina, čegar jutranje petje se razlega po celi vasi. In na vrhu je pritrjena še nova deska, ne sicer tako dolga, kakor jo je imel Vitalov Jožko, vendar kaj prilična za sedež. Saj sta samo dva. Ko bi bila tudi polovico manjša, bi imela oba dovolj prostora. Nekako tesnosrčno, vendar z vidno radostjo sedeta na saní; Janezek spredaj, Tonček zadej. S parkratnim guganjem sem in tja pripravita svojega konja v tir — a spaka — oje, na katero sta popolnoma pozabila, se zapiči v le-

deno špranjo, in cel voz se zaobrne v polukrogu in obtiči v snegu.

»Tako že ne pojde«, si misli zvita Janezkova butica, zapodi Tončeta dol, in hajdi s sanmi zopet na vrh. Sedaj se drugače otovorita. Vsedeta se ko preje, a Janezek vzdigne oje kvišku in si ga vrže čez ramo.

»Hajd, pram, sedaj pa le!«

In res, pogodila sta jo. Kot blisk sta jo cedila po ‚bregu‘. Toda — o nesreča! — sredi rebri zlezeta preveč na konec deske, saní se prevagnejo, oje udari ob tla, in vse vkup se prekopicne po rebri. Vmes zahrešči oje in ostane v snegu, dočim se ostali del z desko še nekoliko zadrši navzdol.

In Janezek? — Z ruto si tišči nos, iz katerega curkoma lije kri, in vzdiguje Tončeta, ki ima roko tudi vso okrvavljeno.

»Oh, moj prst zlomljen, moj prst«, vikne Tonče, in tudi Janezek zaplače, ko mu iz pobitega nosa vedno bolj sili rudečica, in kazaje z roko po rebri vzdihne:

»In smeči so zlomljene«.

»In moj prst je zlomljen«, zaihti z nova Tonče in sili v brateca.

»Domov, domov, Tonče, če ne, umrjeva tu.«

In popustita vse vkup in se bližata plaho proti domu krvav sled puščaje za seboj. Kako naj stopita pred babico? Vse bi bilo še dobro, — malo časa sta bila na Bregu, znabiti ju še pogrešali niso — toda kri, kri, ta ju izda!

In res se babica tako vstrašijo, ko ju ugledajo, da se morajo oprijeti ognjišča, in še le čez nekaj časa nalijejo v veliko latvico vode in jima začno izpirati rane.

»O Bog in njegova sveta Mati, saj bi se skoro ubila. I, kod sta vendar hodila nesrečna srčka moja? Oh, oh, oh . . .«

Tako tarnajo babica in iščejo potrebnega obvezila. V tem pa stopijo mama v sobo — prišli so s semnja. Kot zid obledé, ko ugledajo ta prizor: tla krvava, ba-bična obleka krvava in latvica polna rudečice. Pripstijo k Janezku — nos ima ves razbit in tudi na ustnicah in nad obrvmi ima globoke rane. Ogledajo si Tončeta — desni palec ima popolnoma zlomljen in

ostali prsti so tudi vsi ranjeni. Koj se jim je zdelo, da tu ni bilo vse v redu in da se ni zgodilo doma.

In vzamejo mama brezovko izza police in pred nje morata poklekniti in povedati vse. Radi obilega joka komaj toliko spravita iz sebe, kje sta bila in kaj se je zgodilo na Bregu. O zlomljenih saneh pa molčita.

Kar odpró vrhu vse te nesreče še sosedov strijc vrata, katerim se je tudi nekaj dozdevalo.

»Kaj nisi šel v malin, strijc?« rekó babica in sedejo vsi žalostni za peč.

»I kako neki, spaka. Že celi popoldan iščem sanij, ki sem jih bil pripravil nalašč za to, in jih ni in jih ni nikjer. Ko grem pogledat ravnokar tudi na Breg, najdem jih polomljene v rebri. Tako ni sedaj z malinom nič, dokler ne dobé sani novega ojesa.«

»Kaj, sani sta vrhu tega še pokvarila? No lepo, lepo znata! Zakaj nista poslušala babice in bila lepo doma, kaj —!«

In navzlic vsem bolečinam Janezkovega nosu in Tončetove roke je pela sedaj brezovka neusmiljeno.

Ko so zvečer prišli oče iz trga, sta dobila tudi od njih svoj delež.

In drugi dan sta imela oba čas objokovati svojo pregreho. Oba obvezana sta morala biti vedno zaprta v sobi. K Tončetu je še zdravnik moral priti, da mu je naravnal prst. O, kako je Tonče takrat vpil! In kar je bilo še najhujše: Micika je dobila vse sladkarije in igrače, ki so jih bili mama prinesli s semnja, in bolnika sta morala še celo lačna trpeti svoje gorje, kajti še-le tretji dan so pripeljali sosedov strijc na popravljenih sanéh moko za kruh.

J. O.

Slepe miši.

Kviško deca, kviško,
Ulovimo miško!
Miško našo lepo,
Miško našo slepo!
Miška je obuta,
V krilce je odeta,
Lasce v kito spleta,

Lasce krije ruta.
Miška res je lepa,
Samo da ni slepa!
Kdor pa jo ujame,
Ji slepoto vzame:
Kviško, toraj, kviško,
Ulovimo miško!

Vnésar.

11. Moj angeljček.

*Andantino.**P. Angelik.*

1. Z ma-no zju-traj ra - no Vsta-ne an-geljč moj,
2. An - gelj me po - kri - je Ko se noč sto - ri.
3. An - gelj me va - ru - je Zve-sto, dan in noč;

Ho - di ved-no z ma-no, Ved-no je z me - noj.
 In, ko dan za - si - je, Zo-pet me zbu - di.
 Kak me zve-se - lju - je, Bož-ja ta po - moč.

Fr. Končan.

Kratkočasnici.

1. V nižji gospodinjski šoli. — Minka je videla velik voz zmrzlih prešičev, molečih otrple noge kvišku. Nekako sočutno povpraša mater: »Kaj ne, mama, najprej pustijo, da prešiči zmrznejo, potlej jih pa zakoljejo!?!«

2. V vaški šoli vprašajo katehet: »No, Jožko, kaj je bilo pa potem, ko je bil Adam trdo zaspal?« — Jože: »Se je pa živina zgubila.«

Uganke in šaljiva vprašanja.

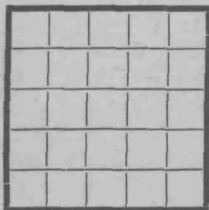
1. Čigava hiša je zidana samo za jednega gospodarja, po čigar smrti noče nihče v nji stanovati?
2. Kateri listi so večkrat tudi za dušno hrano?
3. Katera stavba ni za nič, če nima prepaha?
4. Kaj je težko kot svinec in vendar hitrejšo kot veter?
5. Kateri človek ti pové svojo slabo lastnost, ako narobe bereš njegovo ime?

(Odgonetke v prihodnjem listu.)

Naloga.

(Priobčil Fr. Krepko.)

V 25 predalčkov kvadrata razpostavite teh-le sedem črk: a, c, d, i, k, l, r in sicer rabite a, d in r po štirikrat; c in l po dvakrat; i osemkrat; k pa samo jedenkrat. Ako spretno izvršite svoje delo, bralo se bo ob straneh štirikrat možko ime, v sredini pa osemkrat žensko ime in štirikrat ime vodne živali.

(Rešitev naloge in imena rešilcev v prih. listu.)